

Wat is een chamsa?

Een chamsa is een handje dat je tegen het boze oog (= ongeluk) beschermt. Het kan gemaakt zijn van blik, zilver, hout, klei of papier en is versierd met lijnen, figuren, blauwe kralen, woorden of een gebed. Je kunt een chamsa aan de muur hangen of aan een ketting dragen als sieraad.

Wat betekent het woord chamsa?

Chamsa is het Arabische woord voor vijf: *خمس*. Het lijkt op het Hebreeuwse *chameesj* *חמשה*, dat ook vijf betekent. Tel de vingers van je hand en je begrijpt waarom dit handje chamsa heet.

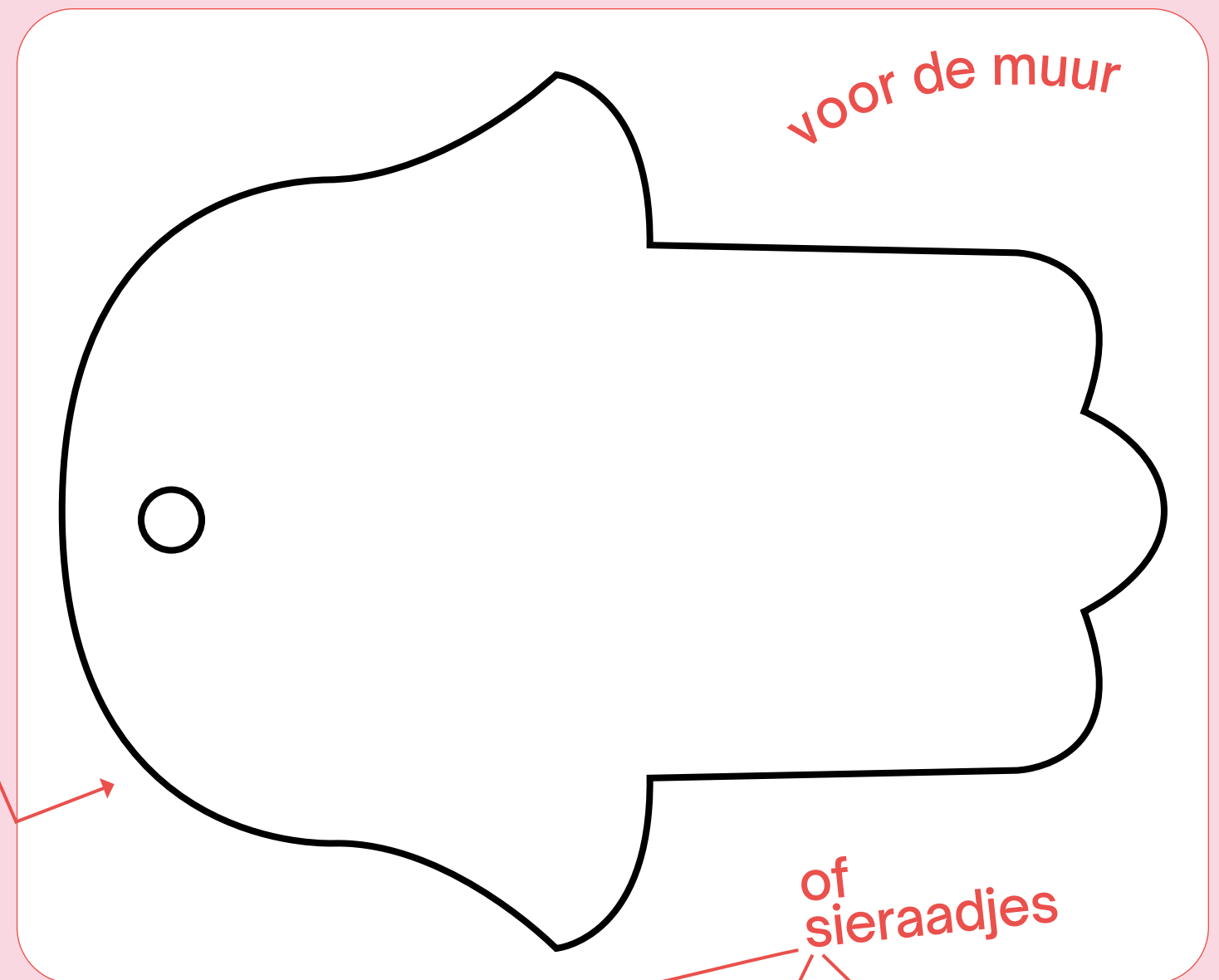
Is een chamsa Joods?

In veel culturen is de hand een symbool van bescherming tegen ongeluk. In de Joodse traditie wordt de chamsa gezien als de beschermende hand van God. Soms wordt het 'de hand van Mirjam' genoemd, naar de zuster van Mozes en Aäron. In de islam wordt de chamsa ook 'de hand van Fatima' genoemd, naar de dochter van de profeet Mohammed. In het hindoeïsme wordt het een *chumsah* genoemd. ●

Foto: chamsa met daarop *חי* ('chai'), dat 'leven' betekent, ca. 1990 - 2000 (Collectie Joods Museum)

Maak je eigen chamsa!

Aan de slag

- 1 Knip de chamsa uit en plak hem op stevig papier of ander materiaal
- 2 Maak er met een tang of perforator een gaatje in
- 3 Versier jouw gelukshandje met figuren en woorden
- 4 Bind er een koordje met een paar kralen aan
- 5 Klaar!

